

Poštarina plaćena u gotovom.

Knjižnica kr. sveučilišta

Zagreb

SAMOBRORSKI LIST

God. XIX.

U Samoboru, 15 rujna 1922.

Br. 18.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 60 K. — Plativo i talivo u Samoboru.

Uprava i tiskarišтво nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OSTALAK prima uprava prema oštećenju. Za oglašavanje, koji se više puta nastavlja, daje se razmatranje prema posebnim uvjetima.

U borbi protiv alkoholizma.

(Krčmarska vjeresija)

U prošlom broju Samoborskog Lista izašla je kratka notica o jednoj presudi, koja se pozivala na zakon o krčmarskoj vjeresiji.

Nekoji su tumačili ovu noticu kao šalu a drugi su se čudili, da li postoji ova zakon postoj, koji bi o ranjivosti o ovakvu vjeresiju.

Tako je primjerice Obrtnički Vjesnik u svom 35 broju predašavši noticu Samoborskog Lista kod riječi „zakon“, stavio u zagradi znak pitanja, a na koncu stavljena je onako ugrizljiva primjedba: „Bijedično bez komentara“.

Borba, koja se razmahala protiv alkohola kao sredstva, koje traje i u ova čovječja zivot i imade težih posljedica kod potomstva, pojačana je i kod nas zakonom, koji je izdan 26 kolovoza 1916. o ograničenju krčmarske vjeresije. Taj je zakon bio na snagu s godinom 1917. Već prvi §. toga zakona ograničuje vjeresiju kod istočnih žestokih pića u gostionicama, krčmama, vinarima, pivarama i drugim sličnim točioncima na znos od najmanje 5 K, a najviše 20 K. Naredbom pak povjerena za utaranje podjave od 22. veljače 1922. ustanovljena je visina sa 20 K, koji iznos može sud dosuditi u ime tražbine za žestoko piće. Štovide nije dopuštena ni nova vjeresija, dok nije stara potpuno podmirena.

Nistein su i založni i jamčevni ugovori koji bi snijerali na to, da se pokriju tražbine točionaca žestokih pića za učinjene ovake dugove. Ovakve tražbine ne mogu se niti prebit sa tražbinama, koje proističu iz drugoga pravnog naslova. Kako se iz ovoga zakona vidi, bila je intencija zakonodavčeva, da se onemogući pitačovanje i prekonijerno uživanje alkohola, koji onih ljudi, koji nemaju novca da se onemogući eventualna zloporaba točionaca žestokih pića na onim osobama koje su jambeče odane žestokom piću, a nemaju novca. Konačno, ako se može reći, da se zaštititi točionac prema uživacu, koji nema novca, a uznemiruju ga i dosadjuje mu traženjem vjeresije.

Kako ovaj zakon ustanovljuje visinu tražbine, koja se može dosuditi, zabranjuje davanje ponovne vjeresije, dok nije stara tražbina potpuno podmirena. Deluje dakle taj zakon imperativno protiv točionaca žestokoga pića. Za jasnije shvaćanje evo primjera: Pojednac se danas zaduži na žestokom piću za 25 K. Dodje sutra u istu točionicu, pak mu se dopu ti nova vjeresija opet od 50 K, a jučerašnju još nije isplatio, to može točionac dobiti dosudjeno tek 20 K, a za iznos od 55 K, bude sa tužbom odbijen. Pošao je pak čovjek ovu vjeresiju prije nego je stara plaćena, to potpada pod kaznu, jer je prekršio ošredbe ovoga zakona. Kazna je od tri dana do mjesec dana odnosno globe. Točionac dakle nesamo da izgubi svoju tražbinu, nego će još biti i kažnjen po kaznenom

sudu. Prema §. 5. toga zakona imade se svake godine u svakoj općini običajnim načinom ovaj zakon oglašiti i imade biti u svakoj točionici žestokih pića na vidljivu mjestu postavljen. Koji se točionac o ovu zakonsku ustanovu ogriješi, bit će po političkoj oblasti kažnjen sa globom od 10 do 100 K, odnosno zatvorom od 1 do 10 dana.

Da je pak intencija zakonodavčeva bila uperena lih protiv pijančovanja na vjeresiju, vidi se iz ustanove §. 4. koji kaže, da se ovaj zakon ne proteže na tražbine svratištara, gostiončara i krčmara, koje imadu protiv gostovima, koji su odsjeli u njihovim svratištima, gostionicama ili krčmama.

Molimo Obrtnički Vjesnik neka i ovaj članak prenese u svoj list. M. J.

Kupnja i prodaja vina na vinskom sajmu.

U velikim prostorjama jašone, koja je po upravi Zagrebačkog Zbora bila predložena u industrijski paviljon, obdržavat će se Vinski Sajam, na kojem će biti uređene kušzone večitjaca vinom. Vinski sajam i kušanje vina za veletržce vinom, gostiončare, i kavanare, vinogradare, gospodarske i vinogradarske stručnjake, činovnike i nastavnike, trajat će dnevno od 9 do uključivo 1 sat poslije podne. Kušanje vina obavlja se uz naročite karte za kušanje, koje će im uz odštetu od 10 dinara staviti na raspolaganje

Iz naše književnosti.

„Narodna starina“.

G. dr. Josip Matasović, koji je god. 1921. u svojoj knjizi kulturno-historijskih fragmenata „Iz galaatnog stoljeća“ iznio i neke podatke iz prošlosti Samobora (o tom „Samoborski List“ od 15. X. 1921.) dao se je sada, god. 1922, na jedno novo vrijedno poduzete. Započeo je izdavati „Narodnu starinu“, zbornik „za povijest kulture i etnografiju južnih Slovena“ te izdao i svezak. Da je to izdanje i važno i umjerno, te da zadovoljuje jednoj potrebi, biva tim jasnije, kada se uoči naša hrvatska i općenito jugoslavenska ljubav prema narodnoj starini, kada se uvaž. naše uvriježeno shvaćanje stare narodne stave i kult, drugih tradicija, a uzme u obzir i colista gotemo blago uspomena i spomenika naše drevne narodne duševne kulture i materijalne civilizacije, koje treba sačuvati od zaboravi i propasti te naučno osvjeteliti i imjeti kao temelj i našeg budućeg narodnog razvoja. — Već ovaj I. svezak, djelovito zakružen, bogato ilustriran, ukusno opremljen i opsegom omahan, — donosi čitav niz odličnih eseja i članaka i referata i informacija.

Srodjuju stričnjaci, zvučna imena naše nauke. Već prvi broj, od samog izdavača i urednika dra. J. Matasovića, „Stari i starinaraki Zagreb“, priča plastični sintetični pregled zagrebačkog života diljem vijekova i daje svojim oselujnim stilom čitavoj publikaciji značaj nesamo naučni, nego i književno-umjetnički. Slijede sami zanimljivi članci a u jednom od njih vrstan stručnjak, g. Ojuro Szabo, prikazuje „Kaleže u našim crkvama“, pa spominje i jedan samoborske crkve, koja ima i nice vanredno lijepih kaleža sviju epoha“ (str. 36) i sam dr. Matasović još se i dalje naročito zanima za Samobor, pa nije ni čudo, da je u Samoboru osobito živo zanimanje i za njegovu „Narodnu starinu“.

„Vatrogasne pjesme“ Bogumila Tonija.

U Samoboru je — mora se priznati — usred ljeta god. 1922 izašla lijepa pjesničva knjiga. Samoborac, g. Bogumil Toni, izvršno je učinio, što je izdao svoje sabrane, ukusno razvrstane „Vatrogasne pjesme“. Te su mu osobito uspjele. A kako i ne bi, kada je i — pjesnik i vatrogasac! Kad je već rano, kao mladi učitelj, kao rasadnik prosvjete u svom rodnom Samoboru, stupio

i u vatrogasnu četvu i kad je u njoj ostao, trajno i neumorno, te se evo 4. prosinca 1922. navršava punih 25 godina, što pripada Dobrovoljnom vatrogasnom društvu u Samoboru. Kao zapovjednik toga društva i kao odlični član središnjeg odbora Hrv.-slav. vatrogasne Zajednice — on neprestano radi za dobrobit vatrogasiva, pak evo i ovim pjesničkim izdanjem jer mnoga i mnoga od tih pjesama upravo zagrijava čitača za plemenitu vatrogasnu misao, a vatrogasca još većma učvršćuje, osvjetljuje i oduševljava. A u mnogoj je vatrogasnoj svečanoj zgodi pridonio k proslavi i Tonijev stih. Ali bez obzira na to ta zbirka pjesama obogaćuje i našu hrvatsku i svu jugoslavensku književnost, nesamo, jer je prva vatrogasna, i nesamo novočcu motiva, nego i jer sadrži pjesme kao što su „Vatrogasna misao“, „Bratski sastanak“, „Na garištu“, „Vatrogasac“, „U noći“, „Vatrogasnomu društvu“, „U svečan dan“, koje su upravo vanrednih književnih kvaliteta.

Tako su dakle „Vatrogasne pjesme“ — nakon četvrt stoljeća pjesnikova vatrogasnoga rada — jedno kraino vatrogasno i pjesničko djelo. A samoborsko vatrogasno društvo upravom se može ponositi sa svojim zapovjednikom, — vatrogascom i pjesnikom.

Dr. S. O.

sa jamati povjerenik. S tom će se kartom moći kuhati sva za prodaju određena vina. Za kušanje vina širih slojeva interesnata određeno je vrijeme od 3 sata poslije podne dalje. U to vrijeme moći će svi oni, koji žele kuhati vina nabaviti si ista u kušaoama i kuhati ih na priredjenim stolovima. Za to vrijeme bit će za posjetioce uredjen hladni i topli buffet, a svakog će dana koncertirati birana glazba (i filharmonija) Zabavni odbor pobrinut će se i za razne druge umjetničke zabave. Za prodaju vina vinogradara, koji će izložiti svoja vina, a ne će si moći urediti vlastitih kušaoonica, uredit će Gospodarsko društvo posredovaonicu, u kojoj će se moći kuhati vina i kupci će ih posredovanjem društva moći nabaviti.

Interes za uredjenje kušaoonica je velik, umoljavaju se interesenti, da što prije ispune i pošalju najkasnije do 10. rujna prijavnice da se kušaoone mogu na vrijeme urediti. Tko nije primio prijavnice neka se pismeno obrati na Hrv. slav. gospodarsko društvo kao središnjem zadrugu u Zagrebu, Wilsonov trg br. 2.

Domaće vijesti.

Za naša zvona darovali su dalje: Josip Skendrović iz Samobora 2000 K, Milka Radovanić iz Farkaševca 60 K, Mato Ščitarović iz Amerike 3 dolara. Odbor se zahvaljuje darovateljima i preporuča za daljnje darove.

Opetovalca održavat će se oada ito ženska svake srijede od 8—10 sati te svakoga petka od 8—11 sati, Muška opetovnica svake srijede od 10—12 sati i svakoga petka od 10—12 sati prije podne.

Posivlju se roditelji, da na te dane šalju marljivo svoju djecu u školu, koja su obvezana na polazanje opetovnice.

Vozni red samoborske lokalne željeznice. Pišu nam iz općinstva: Približuje se doba kada će uprava ove željeznice ustanoviti zimski vozni red. Kod uvedenja ovoga morao bi se uzeti obzir osobito na petnike iz Samobora, koji dnevno polaze u Zagreb, a i ostalog općinstva. Od osobite je važnosti vlak koji polazi iz Zagreba uvečer. Sada su uvedena dva vlaka jedan u 18³⁰ a drugi u 19³⁵. Ako bi se koji od ovih vlakova ukinio, to bi bilo bolje da se ukinu ovaj u 19³⁵ negoli u 18³⁰. Poslovnice i dužani u Zagrebu zatvaraju se u 6 sati na večer, a i u školama se obuka poslije 6 sati ne održaje pak imade svatko dosta vremena da do 18³⁰ dođe na kolodvor, tako da su putnici već u 19³⁵ u Samoboru, dok sa drugim vlakom dolaze vrlo kasno, a osobito u zimsko doba kada vlak imade radi lošeg vremena i zabašljanja. — 6

Molimo zato upravu naše željeznice da bi uzela obzir na ove želje naše putujućeg općinstva.

Izborna listina. Atbučni imenik svih birača u trgovišnoj općini Samobor, koji su upisani u stalni birački spisak za izbor narednih poslanika i t. d. sastavljen je po trg. općini Samobor, te je sadobio potvrdu kr. svđenoga stola u Zagrebu. Uplaćeno je u nj iz Samobora 578 glasača.

Podružnica Saveza hrv. obrtnika u Samoboru održata je u nedjelju dne 10 o. m. svoj skupni sastanak. Na ovom je sastanku mjesni odbor proširen za 6 članova te se odbor sastoji sada iz sljedećih članova: Slavko Seb, pročelnik, Ivan Hubalek, tajnik, Ivan Bišćan, blagajnik. Odbor: Kožuh Eugen,

Ivančak Dragutin, Bišćan Janko, Kompare Janko, Jurković Ivan, Čebušnik Nikola, Kuhar Franjo, Fistrić Julije i Pirnat Stjep. Revizori: Stiplošek Ignac i Bačić Ivan.

Zaključeno je nadalje da se održe redoviti skupni sastanci svakog prvog četvrtka u mjesecu u gostionici Ivana Bišćana u 8 sati na večer.

Zatim je zaključeno da se zamoli kr. kot. oblast da ispostavi obrtničke povjerenike za kotar Samobor, jer se ispostavilo da se mnogi bave obrtom a da ne posjeduju propisane obrtnice i bez da su za obrt koji vode osposobljeni.

Mnogi se obrtnici potužuju na poslovanje okružne blagajne. Po čitave mjesce ne dobivaju uplatnice za iste pak im onda najednput pošalju sve uplatnice. Time se nabere velike svote koje teško mogu da na jedanput plaćaju. Zaključuje se u tom pogledu zamoliti Savez da poduzme shodne korake.

Za druga obrtnika Britveca, koji radi svojih visokih godina nije u stanju da si nužna sredstva za život priskrbi sabrano je medju članovima 540 K.

Ema Zveržina rođ. Golenko, supruga upravnika carinarnice, umrla je ovdje nakon duge i teške bolesti u 36. godini života. Sprovod joj je bio 7. o. m. uz saučestće općinstva. Oplakuje ju suprug, djeca i brojna rodbina, medju kojima i ovdrašnja obitelj Kirin. — Laka joj zemlja!

Samoborska podružnica hrv. kršć. rad. Saveza priredjuje u nedjelju dne 17. o. m. u Penzionu Lavica pučku zabavu s veselom borbom, šaljivom pohtom i t. d. Ovo si je društvo uzelo za zadaću prosvjećivanje svojih članova čitanjem dobrih knjiga, novina te raznim predavanjima i podupiranjem istih u slučaju bolesti. — Čista dobit ove zabave namijenjena je za potporu bolesnih članova. Kako su zabave ovog društva vazda dobro aranžirane bit će sigurno i odaziv općinstva brojao.

Priredjivanje lutrija i tombola po društvima. Ministarstvo poljoprivrede i voda obavještava, da su sva društva, i institucije, koje priredjuju lutrije i tombole dužna zatražiti dozvolu od gore napomenutoga ministarstva.

Pučka knjižnica i čitaonica u Samoboru priredjuje u nedjelju 24. rujna o. g. u prostorijama Pension-Lavica koncert s plesom, i diletanskom predstavom. Predstavljat će se Melčrov: Liječnik proti volji. (Lutrdija u 3 čina). Čisti prihod namijenjen je za nabavu i popravak društvenih glazbala te proširenje knjižnice. Umoljava se p. n. općinstvo za što veći posjet. Početak u 7 sati na večer.

Naknadni raspisani uplatnici dohodarine i poreza na imovinu za god. 1919/20. dostavijeni su trg. poglavarstvu, da ih izloži kroz 8 dana na javni uvid. Interesente valja uputiti, da svoje prigovore mogu pismeno kod poglavarstva općine složititi ili usmeno na raspravi razložiti. Rasprava je zakazana za 14 o. m. u 1/29 sati kod financijskoga ravnateljstva. Opatička ulica 20, I. kat.

Vatrogasna zabava. Obitelj dra. Oreškovića u Samoboru pozvala je u nedjelju 10. o. m. ovdrašnju vatrogasnu četu u svoju gostoljubivu kuću, te im priredila jednu ugodnu večer. Zabava je uz zvonku pjesmu i oduševljene zdravice potrajala sve do pola noći. — Zbogovjodništvo vatrogasnoga društva ovim javno zahvaljuje gornjoj obitelji na opetovano dobrotom simpa-

tijama što ih goji prema vatrogasnoj četi samoborskoj.

Birački spisak po kojem se vrši izbor za Narodnu Skupštinu oblasne i sruške (kolarske) skupštine, izložen je stalno kod trgovišnoga poglavarstva na neodređeno vrijeme. Potanji oglas izvješten je na oglasnoj ploči trgovišne zgrade.

Hrvatsko seljačko pjevačko i tamburaško društvo „Orač“ iz Male Mlake priredjuje u nedjelju 1. listopada koncert s plesom u dvorani Penziona. Kod koncerta sudjelovat će mješoviti zbor i tamburaški zbor ovoga društva. — U poslijedno doba ustrojena su mnoga seljačka pjevačka društva, koja goje lijepu našu hrvatsku pjesmu, pak ima nađe da će i ovaj koncert pružiti našem općinstvu jednu ugodnu večer.

Izgubljen zlatni ženski sat, koji se nosi na ruci, jučer putem iz Starogradske ulice do samostana. Poštenih nalaznik neka ga preda u upravi lista uz dobru nagradu.

Umrli u samoborskoj župi od 1. IX—15 IX. 1921 Dragutin Köhrer, dijete 5 m. Samobor. Franjica Krajačić, udova gostioničara, 48 god., Samobor. Ema Zveržina, supruga upravnika carinarnice, 36 god., Samobor. Ivan Rešetar, opć. cestar, 25 god., Samobor. Kata Stupar, selj., 73 god., Siani Dol. Bara Dragoša, dijete, 1 dan, Medsave Antun Brdarić, dijete, 3 g., Klokočevac. Barica Slak, dijete, 11 m., Podvrb. Anastazija Koletić, dijete, 10 m., Farkaševac.

Društvene vijesti.

Novi utemeljiteljni član „Hrv. Sokola“ u Samoboru Dr. Martin Juranović, kr. žup. fizik, do sada ravnatelj opće javne žup. bolnice u Petrinji, gdje je tečajem 14 godina bio starostom „Sokola“, a otkud se je ovih dana preselio i stalno nastanio u Samoboru, položio je tom prilikom svotu od 400 K, kao utemeljiteljni prinos za naš dični „Hrv. Sokol“ u Samoboru.

Obrtno rad. društva „Napredak“ u Samoboru pristupila je kao član utemeljač gđa. Terezija Valečić.

DOPISI

Stojdraga, u rujnu 1922.

Redjenje Presv. g. dr. D. Njaradi podijelio je dne 17. o. m. t. j. na 15. nedjelju po Duhovima, svršenomu bogoslovu Janku Rafajlenoviću iz Kravijaka, filijala župe Stojdraske presviterat u župnoj crkvi sv. Jurja na Stojdragi. Niže redove i subdjakonat podijelio mu je u petak 8., a djakoniat 10. o. m. u Katedralnoj crkvi u Križevcima. — Presv. g. vladika putuje po kanoničkoj viziti u Žumberku i to: Stojdraga, Gabar, Mrzlo polje, Pažno, Solica, Kašt, Radatovići i Drage.

Bregana u rujnu 1922.

Dobrovoljom vatrogasnom društvu u Bregani pristupili su na novo kao članovi utemeljitelji po K 100.— gg. Eduard Presečki, Katarina Presečki, Milivoj Presečki, Vlatko Presečki, Dušan Presečki.

Kao podupirajući član po K 40.— Gasar Edo. — Nadaje je darovao u društv. svrhe K 40.— g. Prosoli iz Ruda.

Lug u rujnu 1922.

Škola bez učiteljskih stanova. Nedavno je po vlastitoj molbi gosp. raz. učitelja Antuna Belina premješten jer je morao premještenje tražiti, radi stana jer nije imao kamo da se sklene.

Vše od 6 godina stanovao je preko u Sloveniji po sata daleko od škole. Oči je dana došla na njegovo mjesto gospođa učiteljica, koja je 3—4 dana turala po selima i čak preko u Sloveniji morala tražiti stan. Oni, koji imaju kakvu sobicu traže tako velike svote da to nje moći platiti.

U našoj okolini nevažnost imade s'lu već otprilje nepismenih ljudi a bit će ih još i više.

U godini 1913—1914. držao je bivši blagajnik seljačke zadruge u Legu Vid Vugrinac analfabetski tečaj gdje je bilo oko 40 polaznika koji su sa lijepim uspjehom položili ispit u nazočnosti nekoje gospođe.

Zalibože puno je djece otpušteno jer ne imaju prostora u školi a premalo je učiteljskih lica. Narod se sve većma množi a učiteljstvo od nas bježi a to sve zato jer nema stana. Uzmimo zimsko doba po sata od stana do škole, po sata natrag, a sada je pitanje gdje će dobiti učitelj hranu.

Skrainje je vrijeme da se i tomu stane na kraj. Pitanje: na kome leži krivnja?

Jedan seljak.

PROSVJETA.

Hrv. pjevački Savez i „Jeka“. Već prije par mjeseci obratila se naša „Jeka“ na upravu Hrv. pjev. Saveza u Zagrebu da se irgne iz mrtvila i počne nešto raditi. Kako nije bilo nikakova uspjeha od te predstave napisao je zborovodja „Jeka“ Milan Zjanić u „Hrvatu“ od 11. o. m]. članak u kom poziva upravu Saveza, da sazove skupštinu, koje nije bilo već 11 godina, da se izabere novi odbor, koji će Savez reorganizirati, da on postane opet onaj važni faktor u kulturi hrvatskog naroda, koji je bio.

Iz glazbenoga svijeta. Prof. Milan Reizer napisao je u „Agrarier Tagblattu“ feljton, u kome govori o „bel kantu“ i ruskim pjevačima. Nedavno je napisao u „Novostima“ članak o reformi obuke škotskoga pjevanja.

Sokolstvo.

Ialet samobor. Hrv. Sokola u Brdovca. Dne 8 rujna priredilo je bratsko hrv. Sokolsko društvo u Brdovcu javnu vježbu sa pučkom zabavom na koju je bio pozvan i samoborski „Sokol“. Naš Sokol krenuo je u 12 sati iz Sokolane sa fanfaram, članstvom, članicama, gospođama te naraštajem.

U Brdovca su stigli u 1/3 sata poslije podne — Kod ulaza u selo dočekao ih je Sokol iz Brdovca sa tamburaškim zborom i hrv. pjevačkim društvom „Jelačić“ iz Zaprešića.

Na vježbalištu pozdravio je Samoborčane starješina tamošnjeg „Sokola“, a odzdravio mu je starješina Milan Praunspenger koji je ukratko oertao i cilj te svrhu sokolstva. Nakon odzdrava bio je burno aklamiran.

Javna vježba počela je u 3 sata poslije podne. Prvi su nastupili Sokoli i Brdovca sa prostim vježbama koje su precizno i u skladu izveli. Drugi nastup bio je njihov podmladak sa sastavcima te prostim vježbama.

Prisutne je upravo zadivilo, kako su malici lijepo i skladno sve vježbe vježbali,

to može biti samo na ponos njihovom vodji i starješini a i čitavog Brdovca. Seljačke žene koje su prisustvovala vježbi svojih mališa bijahu donate do suza, kada su vidjele svoje sinove, kako vježbaju.

Naši samoborski Sokoli nastupili su sa prostim vježbama, zatim jedan odjel na preči i naraštaj sa prostim vježbama. Vježbe su bile vrlo dobro izvedene. Kod vježba svirala je samoborska fanfara i tamburaški zbor. Vježbi je prisustvovala i „Hrv. Sokol. Savez“ pod vodstvom brata Križa.

Nakon vježbe bila je pučka zabava, na kojoj je svirala samoborska fanfara. Kod pučke zabave pjevalo je pjevačko društvo „Jelačić“ iz Zaprešića.

U 7 sati blo je odlazak samoborskog Sokola a kojim su se Brdovčani srdačno oprostili uz poklik: do skoro! vidjenja. —

Očevidac.

Šport.

Nogomet. Početkom ovoga mjeseca odigran je juniorska nogometna momčad „Okica“ tri uspjele nogometne utakmice.

Dne 31. kolovoza odigrana je utakmica sa juniorima Žid. šport kluba „Makabi“ u Zagrebu na igralištu „Concordije“ kraj Samoborskog kolodvora.

Danas, gdje je nogometni šport u Zagrebu tako raširen i na takovu stupnju, gdje su već tolike svjetske momčadi pobjedjene, gdje imaju pet ogromnih igrališta, nemoguće je jednom provincijalnom klubu da se ogleda pa bilo i s kojim od slabijih, te da računa na pobjedu.

Našoj mladeži čestitamo, pa i ako su utakmicu izgubili to rezultat 2 : 4 jasno dokazuje da pobjeda nije bila baš lagana — a jedno je ipak učinjeno, a to je, da je Samobor nakon više godina mrtvila opet počeo, da se javlja u športskom svijetu.

Druga utakmica odigrana je na igralištu „Croatia“ u Podunavju. F. A. S. K. pozvao je klub „Okica“ na revanš utakmicu, koja je svršila nakon živahne igre opet pobjedom naše momčadi rezultat 6 : 4.

Za nedjelju 3 rujna primio je S. K. Okica poziv šport kluba „Brežice“ da odigra s njime prijateljsku utakmicu kao i da se ogleda s njima u trčanju teklča 4 x 100. Prije utakmice predan je po klubu Okicu breškoj momčadi spomen barjačić sa vezanim imenom kluba kao i dana prvoga športskoga susreta između ovih dviju mjesta.

Samoborci predveli su nadasve korektnu i promišljenu igru te pobjedili razmjerom 9 : 2.

Postava „Okica“:

Cehulić,
Bedenko I. Sver I.
Pecić II. Piečko, Sver II.
Dvoržak, Bedenko II. Tatalović Praunspenger Ortinski.
Sudac Fupec

Stafeta 4 x 100 na kojoj su nastupili za klub „Okica“: Ortinski, Bedenko I. Sver I, Piečko, bježala je svoju prugu preko mosta u vrlo lijepom stilu, te pobjedila brežičane za 1 metar duljine u vremenu ispod 50 sec.

Dr. Bojničić:

Samobor.

(Jul. L. 31. VII.)

(Svršetak.)

God. 1525. držala je Samobor Jelena Frankopanka udova kranjskog plemića Jurja Turija. Nakon svoje smrti ostavi ova Samobor svojoj kćeri Ani i njezinom mužu Ivanu Ungnadu. U to doba bijahu samoborski rudnici bakra, koji su danas posve napušteni, još na velikom glasu te si je upravitelj istih Samoborac Leonardo Grubar znao svojom okretnošću steći tolike blaga, da je oko g. 1534 od Ivana Ungnada kupio polovicu grada Samobora zajedno sa mjestom. God. 1536 uveden bje Grubar po kaptolu zagrebačkom u

posjed Samobora. Nakon Grubarove smrti nastadoše kojekakove svadje i parnice između njegovih potomaka Ivana Henzga, koji su tvrdili, da imaju još prava na Samobor. No baruni Ungnadi bili su tada već tako silni i jaki, da ni najmanje ne mariše za proteste i svadje. Kada je godine 1578 Krsto Ungnad postao hrvatskim banom, navratio je na Grubarov dio Samoborskoga grada, te silom zauzeo vladanje čitavoga grada i posjeda Samobora. Od onoga vremena nastupiše crni dani nevolje i progona za samoborske mještane, koje Ungnad nije smatrao drugim, već svojim kmetovima, tražeći od njih svakojaka podavanja i službe. Badava se Samoborčani pri tom pozivahu na svoja prava i povlastice. Nevolje Samoboraca narasle su većma, pošto je drugi jedan sinik, hrvatski ban Toma Erdedi ureo za ženu kćer Krste Ungnada, te s njom g. 1585. dobio kao miraz jedan dio Samobora. Od toga vremena nanizahu se silovanja i nepravde, počnene po Erdedu i Ungnadu na stanovnima Samobora od godine do godine a golovo od dana na dan. Samo jakomu otporu samoborskih mještana, osobito njihovog vodje Šimuna Mišića, imadu zahvaliti, da nisu pretvoreni u potpune kmetove spomenutih sinika.

Tadašnje slob. i povlašt. trgovište Samobor ležalo je dosta odstranjeno od gospodskog grada. Bijaše već od starine opasano čvrstim zidom. Imalo je četiri katoličke crkve, sv. Mihajla, sv. Anastasije, sv. Vida i sv. Jelene, te jednu evangelčku sv. Marije, koju su osobito podupirali Krsto Ungnad i njegova žena, koji su obojica pripadali augsburškoj konfesiji. Osm toga nalazio se tu i fratarski samostan „od svetih gorica“. God. 1555. nalazimo u Samoboru osim župnika još četiri katolička svećenika, među ovima jednoga, koji je čitao hrvatsku misu i pisao glagoljske listine. Nedaiklo od Samobora ležao je drugi fratarski samostan Svetoga Leonarda od Popovdola Trgovina sa susjednom Štajerskom i Kranjskom čvala je u Samobore znatno, jer je ovuda vodila jedina veća cesta u rečene pokrajine, a i bogate bakrene rude bile su tada u cvatu.

Okolo god. 1599. umre Krsto Ungnad te njegov sin Šimun prodade svoju polovicu Samobora Tomi Erdediju, te tako ovaj postade vlasnikom čitavoga vlastelinstva samoborskoga. I on je imao neprestane kavge sa mještanima samoborskim radi po njemu izvedenih nasilja. Još za života Tominog razdjeliše njegova djeca g. 1615. vladanje samoborsko među sobom, a g. 1639. načinibe opet diohu, po kojoj je Samobor pripadao Jelisavi Muškon rodjenoj Erdedi. Po smrti Jelisave Muškonove (1653) spame Samobor po njezinoj kćeri Ani Jelisavi Averspergovoj posve u ruke obitelji grofova Aversperg, koji ga g. 1700 zajedno sa bakrenim rudama prodadu grofovima Jurju, Krsti i Aleksandru Erdediju koji su obnavljali svoja stara nasilja protiv Samoborčana. Samoborske rude bijahu međutim staleži i redovi hrvatski prekupili g. 1711. dok je čitavi ostali dio vlastelinstva samoborskoga ostao u rukama Erdedija. Od Erdeda kupila je kasnije Samobor obitelj barona Kulmera, koja ga preda gospođi Kiepach rodjenoj Kulmer, a od ove dobila ga kao miraz zadnja vlasnica obitelj baruna Annoha. Sada su raševine samoga grada vlastištvo samoborske općine.

Priposlano.*)

Očevidcu dopisniku „Slobodnog Čujmo“.

Pozivam Vas, da mi javite Vaše poštovano ime, da Vam mogu pružiti kod suda priliku, da Vaše objede, koje ste na mese u „Slobodnom Čujmo“ od 27. kolovoza 1922. natovarili, tamo dokazete.

Poštteni ljudi potpisuju svoje ime pod dopisem, kojimna druge ljude okrivljuju.

Juraj Tonković
red. nadzornik.

* Za članke pod ovim naslovom uradništvo u ni kojem slučaju ne odgovara.

**Poglavarstvo slob. i kr. pov. trgovišta
Samobora.**

Br. 3131. U Samoboru, 14. rujna 1922.
Predmet: Cestara opć. službeno mjesto popunjenje.

Oglas.

Kod trgovišne općine ima se sa 18. rujna 1922. popuniti ispražnjeno mjesto općinskoga cestara sa mjesečnom plaćom od 400 Dinara, stanom u naravi i vrtom u Gajevoj ulici. Prednost imaju osobe, koje se ponešto razumiju u zidarski i tesarski posao.

Natjecatelji, koji nisu 35 godinu života preživjeli, neka svoje molbe odmah podnesu trgovišnom poglavarstvu.

Natjecatelj: Bilježnik:
Mr. M. Klečič **Cop**

Vinska preša

ručna prodaje se. — Upitati u upravi lista.

Traže se učenice

za šivanje. Upitati se Perkovića ulica I. kat
Mode salon.

Muštarđa

debra samoborska muštarđa prava dobije se
kod Katarine Tončetić, Starogradska ul. 35

Popravke

šivačkih strojeva i gramofona preuzima bra-
varske mehanička radiona.

Vjekoslav Domin.

**Sportska kao i
gradjanska odijela**

te moderne zimske **Ranglans** izra-
djujem po najnovijem kroju, uz soli-
dnu cijenu. — Imadem moderne uzor-
ke svakovrsnih tkanina. — Izučeni
krojnič Bečke krojačke škole

Ivan Bišćan

krojač,
Perkovića ulica 56.

Javna zahvala.

Prigodom smrti naše mile nikad zabo-
ravljene supruge, majke, sestre, šogorice, u-
neke i t. d.

Eme Zvertina rođj. Golenko

primili smo brojne izražaje saučelca, na ko-
jima ovime oduca hvalimo. Napose neka je
izrečena naša najdubija hvata našim dobrim
susjedama, koji su dragoj pokojnici bili u
svako doba na utjehu. Izričemo našu hvalu
gg. liječnicima drima. Angeru i Ortin-
stromu, koji su joj srešno i u velikim tru-
dom pružili svoju pomoć kao i svoj p. n.
gospodjama i gospodi, koji su joj prerani
grob obaseli cvijećem ili je srovali do mje-
sta vječnoga mira.

Porodica Zvertina-Kirin

time svoje i ostale rodbine

Cvikeri, naočale, termometri, stakla svih brojeva
dobivaju se kod

Ivana Sudalika
Samobor

Preporučuje se

Trgovina mješovite robe
gotovih ljetnih modernih i šport-
skih šešira.
gotove haljine i bluze uz znatno sni-
žene cijene.

Melanija Vuja

Obrtnička ulica br. 28.

ELEKTROS

ured za električnu industriju i pogon

VLADIMIR NOVAK

ZAGREB Frankopanska ulica 8.

Telefon: Interurban 3-04.

Brzojavi: ELEKTROS. Zagreb.

Uredjuje: Električne centrale i sve vrsti pogona
za električnu rasvjetu i prenos sile itd.

Opće je poznato

najjeftinije vrelo manufakturne robe, **August Jamšek**

Zagreb, Petrinjska ulica br. 4

Upravo prispjelo:

Muška odijela,
engleske tkanine najbolje kakvoće i solidne izradbe.

Muške i ženske cipele u velikom izboru

sva uz konkurentno niske cijene. Nadalje p.eporučam:

poplune, muške i ženske košulje

u vlastitoj, domaćoj i najsolidnijoj izradbi i uz najniže cijene.

Neka nitko ne propusti

a da si ne pogleda bogato skladište sukna, zefira, šifona, platna, hlača, ke-
celja, rubaca, čarapa i sve ostale manufakturne i konfekcione robe kod so-
lidne tvrdke;

August Jamšek

Zagreb, Petrinjska ulica br. 4.